

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE
HRVATSKE I PRIJEDLOGA FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZA 2017. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2018. I 2019. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	8
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	13
4.1. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	13
4.2. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	17
4.3. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	22
5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	24
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	25
7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI	27
8. STANJE DOSPJELIH NEPODMIRENIH OBVEZA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA	29
9. PROCJENA UKUPNOG MANJKA OPĆE DRŽAVE.....	31

1. UVOD

Gospodarstvo Republike Hrvatske u uzlaznoj je putanji, što se odražava i u nizu povoljnih kretanja visokofrekventnih makroekonomskih pokazatelja poput industrijske proizvodnje, broja turističkih noćenja, realnog prometa u trgovini na malo, kao i građevinskih radova. Ohrabruju i podaci vezano uz rast izvoza te smanjenja stope nezaposlenosti. Slijedom toga, predviđena stopa rasta bruto domaćeg proizvoda u 2016. godini iznositi će 2,7%, čime će značajno premašiti prvotne prognoze. U srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak pozitivnih kretanja te postupno ubrzanje rasta gospodarske aktivnosti. U 2017. i 2018. tako se predviđa rast BDP-a od 3,2%, koji će zatim ubrzati na 3,3% u 2019. godini. Ovdje valja pridodati i kako će manjak proračuna opće države u ovoj godini biti znatno ispod prvotno planirane razine i očekuje se na razini od oko 1,7% BDP-a. Uz to, RH po prvi puta od 2007. godine bilježi smanjenje udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu na godišnjoj razini.

Kako bi ovakva pozitivna kretanja zaista doprinijela održivom oporavku i u srednjem roku, potrebno je odlučno rješavanje i niza dugotrajnih gospodarskih ranjivosti. Važnost ovakvog smjera djelovanja vidljiva je i u recentnim nalazima Europske komisije koji upozoravaju na trajne makroekonomske i strukturne slabosti u gospodarstvu posebice u kontekstu visoke razine javnog, korporativnog i vanjskog duga u uvjetima visoke nezaposlenosti. One su izražene i s obzirom na višemjesečnu otežanu dinamiku provedbe prethodno planiranih reformskih mjera slijedom raspuštanja Sabora te potrebe provođenja ponovnih parlamentarnih izbora u rujnu i ustrojavanja Vlade RH u posljednjem tromjesečju ove godine. Ovdje valja pridodati i kako se zbog fiskalnih ranjivosti, RH od siječnja 2014. godine nalazi u proceduri prekomjernog proračunskog manjka kojeg je sukladno preporukama Vijeća Europske unije obvezna smanjiti na razinu od 2,7% BDP-a u 2016. godini i dovesti javni dug na održivu putanju.

Nakon višemjesečnog zastoja povezanog s razdobljem parlamentarnih izbora, ojačana politička stabilnost i kontinuitet djelovanja ekonomske politike te pozitivna makroekonomska kretanja postavljaju pred Vladu RH priliku i zadatak da odlučno osnaži reformske napore. Njihov cilj treba biti adresiranje strukturnih i fiskalnih ranjivosti te jačanje pozitivnih trendova u gospodarstvu, a u svrhu trajnog i stabilnog rasta ekonomske aktivnosti i standarda hrvatskih građana. Kako bi se to ostvarilo potrebne su sveobuhvatne i odlučne reformske mjere, kako na prihodnoj, tako i na rashodnoj strani proračuna.

U tom smislu, ključnu ulogu imat će predložena cjelovita reforma poreznog sustava u RH. Ona uključuje izmjene i dopune 15 zakona, kojima je glavni cilj učiniti porezni sustav jednostavnijim, stabilnijim i pravednijim, a ukupno porezno opterećenje – manjim. Takav porezni sustav, rasterećenjem poduzetnika i građana te jednostavnijim i stabilnijim poreznim okvirom pridonijet će gospodarskom rastu i zapošljavanju, jačanju konkurentnosti gospodarstva, socijalnoj pravednosti, poticanju demografske obnove, zadržavanju visokoobrazovnih kadrova u RH te razvoju poduzetništva, obrta i poljoprivrede. Prilikom pripreme porezne reforme u obzir su uzete fiskalne mogućnosti, a pri tome se vodilo računa o održivosti javnih financija i održivosti financiranja funkcija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatrano s rashodne strane proračuna, ključni naponi bit će usmjereni na nastavak očuvanja fiskalne održivosti uz istovremeno poticanje ekonomskog rasta. Posebna pozornost obratit će se

područjima s izraženim potencijalom za generiranje rasta. Ovdje svakako treba spomenuti poljoprivredu s naglaskom na prehrambenu neovisnost i sigurnost te modernizaciju ruralnih resursa. Valja istaknuti i sektor turizma gdje će se jačati nova ulaganja u smještajne kapacitete, ali i domaća turistička potrošnja kroz mehanizam turističkih vouchera-Cro kartice. Također se planira znatno smanjiti administrativno i regulatorno opterećenje, čime će se dodatno osnažiti učinke porezne reforme u svrhu jačanja poduzetničke aktivnosti. Jačanje iskorištenosti EU fondova dodatni je impuls i izvor financiranja za potrebne razvojne i infrastrukturne projekte, ali i aktivnosti istraživanja i inovacija. EU fondovi istovremeno predstavljaju i jedan od ključnih instrumenata jačanja razvojnih kapaciteta različitih dijelova RH. Kompenzacijskim mjerama nadoknadit će se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave gubitci temeljem izmjena Zakona o porezu na dohodak. Ove mjere također predstavljaju jedan od instrumenata za postizanje dovoljnog fiskalnog kapaciteta za jačanje vlastitih razvojnih potencijala. Mjere s ciljem jačanja samostalnosti i funkcionalnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će dopunjene i nastavkom administrativnih pojednostavljenja te jačanja transparentnosti financiranja pojedinih decentraliziranih funkcija pa će se tako sredstva izravnavanja za decentralizirane funkcije planirati u okviru nadležnih ministarstava.

Iako recentni pokazatelji na tržištu rada ukazuju na smanjenje stope nezaposlenosti, ovakva kretanja velikim dijelom proizlaze i iz smanjenja radne snage zbog negativne demografske dinamike kao i neto migracijskih odljeva. Stoga će se naročita pozornost posvetiti jačanju demografske održivosti, posebice stvarajući takvo društveno-gospodarsko okruženje u kojem će mladi moći bez poteškoća zasnovati obitelj, riješiti stambeno pitanje i ostvarivati prihode od svog rada. S tom namjerom već od ove godine planirano je subvencioniranje kredita za kupnju prve nekretnine namijenjeno mlađima od 45 godina, kao i povećanje iznosa naknada za dodatni porodiljni dopust. Također, treba istaknuti da će se u oblikovanju i upravljanju ekonomskom politikom voditi računa i o društvenoj pravednosti i uključivosti kako bi i ranjivi dijelovi društva imali priliku na odgovarajuću zaštitu i solidarnost. Pritom ne smijemo zaboraviti i važnost jačanja nacionalne sigurnosti čime će se, uvažavajući geopolitičke i gospodarske promjene i okolnosti, doprinijeti zaštiti vitalnih nacionalnih interesa i integriteta državnog područja, ali i sigurnosti svih naših građana.

Važno je naglasiti kako uz opisane razvojne napore, Vlada RH istovremeno daje iznimnu važnost i fiskalnoj održivosti jer je dugoročna stabilnost javnih financija temelj ukupne ekonomske stabilnosti i preduvjet održivog rasta. U tom smislu, rast rashoda uvjetovan razvojnim potrebama i društvenom osjetljivošću bit će snažno utemeljen u kontekstu nastavka nužne fiskalne konsolidacije, uključujući jačanje učinkovitosti proračunskog planiranja, ali i fiskalne odgovornosti proračunskih korisnika.

Sveukupna opisana fiskalna kretanja, kako na prihodnoj, tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirat će manjkom proračuna opće države od 1,6 posto BDP-a u 2017. godini, što će doprinijeti daljnjem smanjenju udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu ispod razine od 83% BDP-a u 2017. godini. U narednim godinama očekuje se daljnje smanjenje manjka proračuna opće države na 1,1 posto u 2018., odnosno 0,8 posto u 2019. godini. Ovakva kretanja omogućit će i ispunjavanje preporuka Vijeća EU vezano uz rješavanje prekomjernog proračunskog manjka. Sve navedeno pokazuje odlučnost Vlade RH u namjeri rješavanja proračunskih neravnoteža, čime će se stvoriti temelji za podizanje kreditnog rejtinga i smanjivanje troška kamata ne samo za proračun, nego i za građane i gospodarstvo u cjelini. Svim navedenim fiskalnim te strukturnim mjerama istovremeno se želi utjecati i na jačanje ekonomskih te razvojnih kapaciteta zemlje.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Ovaj makroekonomski okvir istovjetan je onom iz Smjernica za izradu državnog proračuna RH za 2017. i projekcija za 2018. i 2019. godinu te je izrađen temeljem svih dosad objavljenih pokazatelja te projekcija proračunskih kategorija iz ovog dokumenta¹. Pri tomu su vanjske pretpostavke u velikom dijelu preuzete iz najnovijih projekcija Europske komisije „Jesen 2016.“. Oporavak ekonomske aktivnosti započeo tijekom 2015. ubrzan će u 2016. godini, u kojoj se očekuje realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 2,7%. U srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak pozitivnih kretanja te postupno ubrzanje rasta gospodarske aktivnosti. U 2017. i 2018. tako se predviđa rast BDP-a od 3,2%, koji će zatim ubrzati na 3,3% u 2019. godini. Gospodarski rast će se kroz čitavo projekcijsko razdoblje temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje. Doprinos neto inozemne potražnje bit će tek neznatno negativan u 2016., nešto izraženije u 2017., a zatim se stabilizirati do kraja promatranog razdoblja.

Na očekivan gospodarski rast u narednoj godini značajan će utjecaj imati sveobuhvatna porezna reforma s primjenom od početka 2017. Naime, multiplikativni učinak reforme procjenjuje se na 0,5% BDP-a. Drugim riječima, za približno isti iznos izražen u postotnim bodovima uvećana je stopa rasta u 2017. naspram temeljnog scenarija bez reforme koji pretpostavlja rast od 2,7%, isto kao i u 2016. Inicijalan učinak reforme događa se uslijed procijenjenog oslobađanja sredstava sektoru kućanstava te sektoru poduzeća u iznosu od, redom, 0,5% i 0,2% BDP-a. Pri izračunu multiplikativnog učinka pretpostavljeno je da će i kućanstava i poduzeća, u prvom slučaju potrošiti, a u drugom investirati, približno 70% oslobođenih sredstava, uzevši u obzir trenutnu točku privrednog ciklusa. Za učinke reforme korigirane su i stope rasta pojedinih sastavnica rashodne strane obračuna BDP-a pri čemu je u temeljnom scenariju bez reforme potrošnja kućanstava blago usporila u odnosu na 2016., dok su investicije i u temeljnom scenariju znatno ubrzale svoj rast u usporedbi s 2016.

---

¹ Napominjemo da je nakon izrade ovog makroekonomskog okvira objavljena prva procjena tromjesečnoga BDP-a za treće tromjesečje 2016. prema kojoj je BDP porastao 2,9% na međugodišnjoj razini. Projekcija za 2016. iz tablice 1. pretpostavljala je tek blago snažniji rast u trećem tromjesečju, ali uz ponešto drugačiju dinamiku sastavnica BDP-a s rashodne strane. Naime, što se tiče domaće potražnje, predviđen je slabiji rast državne potrošnje te nešto slabiji rast potrošnje kućanstava, a s druge strane, nešto snažniji rast bruto investicija u fiksni kapital. Osim toga, iako se očekivalo znatno usporavanje dinamike izvoza roba, pretpostavljena međugodišnja stopa rasta u trećem tromjesečju ipak je bila nešto viša od objavljene prve procjene, dok je kod uvoza usluga projicirana znatno slabija stopa rasta. Također, smanjenje kategorije promjene zaliha, izraženo u stalnim cijenama, koje proizlazi iz objavljene prve procjene tromjesečnog BDP-a sa rashodne strane, čini se ipak izraženije u odnosu na smanjenje pretpostavljeno u ovim projekcijama. Kod izvoza usluga te uvoza roba očekivala se stopa rasta približna ostvarenoj. Što se tiče projekcije BDP-a na godišnjoj razini koja proizlazi iz objavljenih ostvarenja u trećem tromjesečju, realna stopa rasta BDP-a i dalje će u 2016. iznositi 2,7%. Pri tome bi blago izraženiji pozitivan doprinos trebao doći od domaće potražnje, dok bi doprinos neto izvoza trebao odražavati istovjetnu promjenu samo suprotnog predznaka. Tako bi potrošnja kućanstava na međugodišnjoj razini mogla porasti 3,1%, državna potrošnja 1,6%, investicije 4,5%, izvoz roba i usluga 5,3%, a uvoz roba i usluga 6,2% dok će kategorija promjene zaliha i dalje neutralno doprinositi rastu BDP-a.

Tablica 1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.
BDP - tekuće cijene, mil. HRK	333.837	343.188	357.714	373.780	391.524
BDP - realni rast (%)	1,6	2,7	3,2	3,2	3,3
Potrošnja kućanstava	1,2	2,8	3,6	2,9	2,8
Državna potrošnja	-0,3	1,0	1,1	1,2	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	1,6	4,9	6,8	8,0	7,4
Izvoz roba i usluga	10,0	5,7	4,6	4,7	5,0
Uvoz roba i usluga	9,4	6,1	6,2	6,2	6,3
Doprinosi rastu BDP-a					
Potrošnja kućanstava	0,7	1,7	2,1	1,7	1,6
Državna potrošnja	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	0,3	0,9	1,3	1,6	1,6
Izvoz roba i usluga	4,7	2,9	2,4	2,4	2,6
Uvoz roba i usluga	-4,2	-2,9	-3,0	-3,0	-3,2
Doprinosi rastu BDP-a					
Domaća potražnja	1,0	2,8	3,7	3,6	3,6
Promjena zaliha	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1
Neto izvoz	0,5	-0,1	-0,6	-0,6	-0,5
Finalna potražnja, realni rast (%)	4,0	3,8	4,1	4,1	4,3
Rast deflatora BDP-a (%)	0,1	0,0	1,0	1,3	1,5
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	-0,5	-1,1	1,0	1,5	1,7
Rast zaposlenosti* (%)	1,5	1,5	1,6	1,6	1,5
Stopa nezaposlenosti* (%)	16,3	13,6	11,9	10,4	9,5

* Definicija ankete o radnoj snazi.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

Potrošnja kućanstava bit će glavni pokretač rasta domaće potražnje u srednjoročnom razdoblju. Nastavak njezinog oporavka bit će pod utjecajem nastavka realnog rasta raspoloživog dohotka kućanstava, iako nešto slabijim intenzitetom u odnosu na prethodne dvije godine, a unatoč snažnoj promjeni u stopi inflacije potrošačkih cijena između 2017. i 2016. Takvome kretanju će u znatnoj mjeri pridonijeti i opisana porezna reforma. Na zaustavljanje procesa razduživanja sektora kućanstava ukazuju pozitivni objavljeni podaci iz financijskog sektora koji ulijevaju optimizam glede buduće kreditne aktivnosti banaka koje, međutim, i dalje u većoj mjeri izbjegavaju rizik. U skladu s nastavkom fiskalne konsolidacije, sve do kraja srednjoročnog razdoblja ne očekuje se značajan doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu. Ključan poticaj projiciranoj dinamici bruto investicija u fiksni kapital očekuje se od uvećanja stope iskorištenosti strukturnih i investicijskih fondova EU koje je već u tijeku. Nakon jenjavanja najvećeg dijela privremenih utjecaja u 2016., realni rast izvoza roba i usluga nastaviti će kretanje u skladu s rastom inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama. Pri tom će se, s nešto blažim intenzitetom nego ranijih godina, nastaviti i povoljno kretanje udjela na hrvatskim izvoznim tržištima. Povezano s tim, i rast uvoza roba i usluga prošao je najveći dio prilagodbe uslijed učinaka izazvanih pristupanjem EU u 2016. godini te će u nastavku razdoblja stabilnije pratiti dinamiku finalne potražnje na nižoj razini elastičnosti spram njene promjene.

U 2017. godini, nakon trogodišnje stagnacije, rast deflatora bruto domaćeg proizvoda trebao bi dostići razinu od 1,0%, prije svega kao rezultat rasta deflatora potrošnje kućanstava te deflatora izvoza roba. U preostalim godinama projekcijskog razdoblja očekuje se postepeno ubrzavanje

inflacije u uvjetima oporavka domaće potražnje, kao i nastavka rasta cijena primarnih sirovina na svjetskom tržištu. Na kretanje inflacije potrošačkih cijena tijekom 2017. znatno će utjecati oporavak cijena sirovina na svjetskom tržištu, prvenstveno uslijed očekivanog povećanja cijena nafte. Također, jačanje potrošnje kućanstava i rast jediničnog troška rada trebali bi djelovati u smjeru rasta indeksa potrošačkih cijena. Negativan doprinos zbog izmjena u sustavu PDV-a u 2017. trebao bi biti djelomično poništen povećanjem trošarina na cigarete. Za kretanje deflatora izvoza i uvoza roba i usluga u 2017. godini, važnu ulogu imat će inozemna cjenovna kretanja. Također, povećanje stope PDV-a na usluge u ugostiteljstvu ostvarit će znatan utjecaj na povećanje deflatora izvoza usluga.

Oporavak gospodarske aktivnosti odrazio se iznimno povoljno na tržište rada već u 2015. godini, a nastavak takvih kretanja predviđa se i dalje. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje predviđa se i konstantno smanjenje anketne stope nezaposlenosti u uvjetima padajuće radne snage, izuzev u zadnjoj godini promatranog razdoblja. U navedenu projekciju ugrađena je pretpostavka kako će, unatoč nepovoljnim ukupnim demografskim kretanjima, gospodarski oporavak imati određene pozitivne učinke na stopu participacije, čemu u prilog ide i činjenica o nepovoljnim strukturnim karakteristikama hrvatskog tržišta rada, prvenstveno visok udio dugotrajno nezaposlenih osoba te dugo prosječno trajanje nezaposlenosti. Kako će predviđeni rast bruto domaćeg proizvoda u svim godinama projekcijskog razdoblja biti brži od rasta zaposlenosti, prosječna produktivnost rada bilježit će povećanje dok će znatnije ubrzati tek krajem promatranog razdoblja. Rast jediničnih troškova rada ostat će blag do kraja razdoblja.

Opisani makroekonomski scenarij izložen je prevladavajuće negativnim rizicima, kako vanjskim tako i domaćim. Kao posljedica znatne i rastuće integriranosti u EU, rizici koji ugrožavaju očekivana kretanja u Europi snažno djeluju i na domaće gospodarstvo. Svi oni se svode na ostvarenje očekivane dinamike svjetskog gospodarskog rasta, ali isto tako i globalne trgovine. Izdvojimo ovdje neizvjesnost oko intenziteta nepovoljnog učinka na rast uslijed promjene u trendu kretanja cijena na svjetskom tržištu sirovina, a prvenstveno nafte. Što se tiče domaćih rizika za projiciranu putanju gospodarskog rasta, oni se poglavito odnose na srednjoročna ograničenja na strani ponude. Naime, stope rasta iz ovog makroekonomskog okvira neminovno će dovesti do brzog zatvaranja negativnog te otvaranja pozitivnog jaza outputa, u uvjetima nepovoljnih dugoročnih utjecaja iz aspekta svakog pojedinog faktora proizvodnje. Međutim, ovdje treba spomenuti kako projicirana putanja gospodarskog rasta obuhvaća i snažan investicijski ciklus kroz čitavo razdoblje, imajući na umu pritom kako karakter investicijskih dobara proizvodi određeni samo-generirajući učinak na rast BDP-a.

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Projekcija prihoda državnog proračuna u razdoblju 2017. – 2019. temelji se na očekivanom rastu gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir sveobuhvatnu poreznu reformu koja će imati učinke u promatranom srednjoročnom razdoblju. Spomenuta reforma uključuje izmjene 15 zakonskih propisa koje unose važne novine u određene porezne oblike. Glavne promjene u sustavu poreza na dohodak odnose se na smanjenje poreznih stopa s 25 na 24 i sa 40 na 36 posto, uz povećanje jedinstvenog osnovnog osobnog odbitka na 3.800 kuna i uvođenje jedinstvenog poreznog razreda od 17.500 kuna. Osim toga, povećan je i osobni odbitak za djecu te druge uzdržavane članove. Također, dodatno se umanjuje porezna obveza za 50 posto za umirovljenike te osobe na potpomognutom području prve skupine (PP1) i u gradu Vukovaru. Stopa poreza na dohodak od 12% zadržava se samo kod konačnog oporezivanja dohotka od imovine i kapitala te osiguranja. Uz to, dohodak od nesamostalnog i samostalnog rada te drugi dohodak se zbrajaju te podliježu godišnjem obračunu. U okviru izmjena u sustavu poreza na dobit najvažnija novina je smanjenje opće porezne stope s 20 na 18 posto, a za male i srednje poduzetnike te poljoprivrednike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna na 12 posto. Osim toga, ukidaju se olakšice za reinvestiranu dobit i slobodne zone, uz zadržavanje olakšica za potpomognuta područja (PP1 i grad Vukovar), obrazovanje, istraživanje i razvoj te olakšica prema Zakonu o poticanju ulaganja. Snižena stopa PDV-a od 13 posto proširit će se na isporuku električne energije, odvoz komunalnog otpada, dječje sjedalice za automobile, pogrebnu opremu te inute u poljoprivrednoj proizvodnji, uključujući i stočnu hranu. Ta snižena stopa neće se više primjenjivati na usluge u ugostiteljstvu i isporuku bijelog šećera. Nakon dobivanja suglasnosti zemalja članica EU povećat će se prag za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna te uvesti mogućnost odbitka pretporeza u iznosu od 50 posto za poduzetnike, i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te povezanih ostalih zavisnih troškova. U sustavu doprinosa ukida se iznimka od obveze plaćanja doprinosa za određene kategorije drugog dohotka te će stoga od sada svi koji ostvaruju drugi dohodak biti obvezni plaćati doprinose, no prema upola manjim poreznim stopama i to od 10 posto za mirovinsko odnosno 7,5 posto za zdravstveno osiguranje. Prema novom Zakonu o porezu na promet nekretninama, stopa tog poreza bit će smanjena s 5 na 4 posto uz ukidanje oslobođenja pri kupnji prve rabljene nekretnine. Pritom će svi prihodi ostvareni po ovoj osnovi pripasti lokalnim jedinicama. U sustavu trošarina predviđene su promjene u visini trošarina na duhan radi usklađivanja s EU zakonodavstvom, kao i izmjene u sustavu trošarina na motorna vozila gdje se naglasak stavlja na ekološki kriterij emisije CO₂. U pogledu lokalnih poreza, ukida se porez na tvrtku ili naziv za sve poduzetnike od 2017. godine, a stopa poreza na nasljedstva i darove se smanjuje s 5 posto na 4 posto. Transformacijom komunalne naknade u tzv. jednostavni porez na nekretnine od 2018. godine mijenja se i plaćanje poreza na kuće za odmor i spomeničke rente, koji će biti objedinjeni.

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2017. godini planirani su u iznosu od 121,6 milijardi kuna, dok su za 2018. projicirani u iznosu od 127,3 milijarde kuna. Procjenjuje se da će uslijed postupnog jačanja oporavka gospodarske aktivnosti i povećane apsorpcije EU fondova prema kraju razdoblja biti izraženiji i rast prihoda proračuna te se stoga ukupni prihodi proračuna za 2019. godinu projiciraju u iznosu od 132,3 milijarde kuna.

Porezni prihodi

Porezni prihodi za razdoblje 2017. – 2019. projicirani su na temelju makroekonomskih pretpostavki i učinaka prethodno navedenih izmjena u poreznom zakonodavstvu, koje uzimaju u obzir i inducirane učinke poreznog rasterećenja kućanstava i poduzetnika.

Uzimajući u obzir navedeno, porezni prihodi u 2017. godini projicirani su u iznosu od 72,8 milijardi kuna. U narednim godinama očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2018. projicirani u iznosu od 74,9 milijardi kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 2,8%, dok se u 2019. godini očekuju u iznosu od 77,7 milijardi kuna i bilježe rast od 3,8%.

Porez na dohodak

Prihod od poreza na dohodak planiran je na temelju očekivanog kretanja na tržištu rada, odnosno očekivanog kretanja nominalnih bruto plaća i ukupne zaposlenosti te uključuje izmjene u sustavu poreza na dohodak.

Temeljem navedenog, prihod od poreza na dohodak u 2017. planiran je u iznosu od 2 milijarde kuna, dok su projekcije za 2018. i 2019. godinu određene daljnjim rastom pokazatelja tržišta rada te iznose 2,1, odnosno 2,2 milijarde kuna.

Porez na dobit

Porez na dobit u tekućoj godini plaća se na temelju poslovanja poduzetnika prethodne godine. Plan kretanja prihoda od poreza na dobit za 2017., te projekcije za 2018. i 2019. godinu rađene su temeljem procjene rezultata poslovnih subjekata prethodne godine, uzimajući u obzir zakonske izmjene u sustavu poreza na dobit.

Prihod od poreza na dobit za 2017. planiran je u iznosu od 7,2 milijarde kuna, dok projekcija za 2018. iznosi 7,3 milijarde kuna te 7,6 milijardi kuna za 2019. godinu.

Porez na imovinu

Prihod od poreza na imovinu od 1. siječnja 2017. godine postaje prihod proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a iznos koji se planira u državnom proračunu jest onaj koji će se prikupiti temeljem već sklopljenih ugovora o kupoprodaji nekretnina u 2016. godini.

Porez na dodanu vrijednost

Prihod od poreza na dodanu vrijednost projiciran je na temelju očekivanog kretanja raspoloživog dohotka odnosno nominalne osobne potrošnje uz korekciju za učinke koji proizlaze iz porezne reforme.

Sukladno navedenom, u 2017. planira se ostvariti 46,2 milijarde kuna prihoda od PDV-a, dok projekcije za 2018. iznose 47,8 milijardi kuna, odnosno 49,9 milijardi kuna za 2019. godinu.

Porez na promet

Prihod od poreza na promet za 2017. planiran je u iznosu od 194 milijuna kuna, dok projekcije za 2018. i 2019. godinu iznose 203 milijuna kuna, odnosno 212,2 milijuna kuna.

Posebni porezi i trošarine

Prihod od posebnih poreza i trošarina projiciran je na temelju očekivanog kretanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu, odnosno kod posebnih poreza na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove te trošarina na duhan.

Sukladno navedenom, za 2017. prihodi od trošarina planirani su u ukupnom iznosu od 15,2 milijarde kuna, dok projekcije za 2018. i 2019. godinu iznose 15,5 milijardi kuna, odnosno 15,7 milijardi kuna.

Ostali porezi na robu i usluge

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge u 2017. planirani su u iznosu od 362,3 milijuna kuna, dok procjene za 2018. iznose 363,8 milijuna kuna, odnosno 365,5 milijuna kuna za 2019. godinu.

Porezi i naknade od igara na sreću i zabavnih igara

Prihodi od poreza i naknada od igara na sreću i zabavnih igara planirani su temeljem kretanja ovih prihoda proteklih godina te se sličan trend očekuje i nadalje. U skladu s tim, ovi prihodi planirani su u iznosu od 1,1 milijardu kuna u 2017. godini, dok projekcije za 2018. i 2019. iznose 1,2 milijarde kuna.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije za 2017. planiran je u iznosu od 423,3 milijuna kuna. Projekcija ovog prihoda za 2018. iznosi 459,9 milijuna kuna, dok za 2019. godinu iznosi 465,4 milijuna kuna.

Doprinosi

Prihodi od doprinosa u uskoj su vezi s ekonomskom aktivnošću, kako u razdoblju u kojem se prikupljaju tako i u prethodnim razdobljima, obzirom na vremensku dinamiku utjecaja sveukupne ekonomske aktivnosti na tržište rada. Dvije glavne odrednice kretanja doprinosa su nominalna bruto plaća i zaposlenost te su projekcije prihoda po osnovi doprinosa za razdoblje 2017. - 2019. temeljene na očekivanom kretanju ove dvije varijable.

U 2017. planira se 23,1 milijarda kuna prihoda od doprinosa, u 2018. 23,9 milijardi kuna, a u 2019. godini 24,8 milijardi kuna.

Prihodi od pomoći

U strukturi ukupnih prihoda u promatranom srednjoročnom razdoblju značajan porast imat će i prihodi od pomoći EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi. Sukladno navedenom, ukupni planirani prihodi od pomoći u 2017. iznose 11,2 milijarde kuna, u 2018. 13,6 milijardi kuna te 15,1 milijardu kuna u 2019. godini.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Najveće stavke prihoda od imovine čine prihodi od koncesija te prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima. U promatranom razdoblju planira se daljnje povlačenje dobiti trgovačkih društava u vlasništvu države u državni proračun. Tako su u 2017. prihodi od imovine planirani u iznosu od 2,7 milijardi kuna, odnosno 2,6 milijardi kuna u 2018. te u 2019. godini u iznosu od 2,5 milijardi kuna.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Očekuje se da će prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. U ovoj kategoriji proračunskih prihoda planiraju se namjenski prihodi proračunskih korisnika koji ne utječu na manjak državnog proračuna.

Prihodi po osnovi administrativnih pristojbi u 2017. planirani su u iznosu od 504,2 milijuna kuna, dok projekcije za 2018. iznose 517,8 milijuna kuna, a za 2019. godinu 526,4 milijuna kuna.

Planirani prihodi po posebnim propisima većinom su namjenski prihodi. Oni za 2017. godinu iznose 3 milijarde kuna, dok su projekcije za 2018. i 2019. godinu 3,1, odnosno 3 milijarde kuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, kao i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici na temelju svojih očekivanja oko prikupljanja istih. Ovi prihodi su za razdoblje 2017. – 2019. planirani u prosječnom iznosu od 1,3 milijarde kuna.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u 2017. iznositi 5,9 milijardi kuna. u 2018. 6 milijardi kuna odnosno 6,1 milijardu kuna u 2019. godini.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni i upravnih mjera najvećim se dijelom ostvaruju po osnovi kazni za prometne prekršaje, zatim za porezne i carinske prekršaje, a u nešto manjoj mjeri od raznih ostalih kazni. Očekuje se da će prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su za 2017. planirani u iznosu od 598,6 milijuna kuna, dok projekcije za 2018. iznose 614,2 milijuna kuna, a za 2019. godinu 630,6 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine najvećim se dijelom odnose na prihode od prodaje građevinskih objekata dok se ostatak odnosi na prihode od prodaje zemljišta, prijevoznih sredstava, postrojenja i opreme te prihode od prodaje zaliha.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2017. godini planiraju se u iznosu od 560,4 milijuna kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata u vlasništvu države te prodajom postrojenja i opreme u svrhu aktivacije neiskorištene državne imovine.

U 2018. ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine projiciraju se u iznosu od 824,8 milijuna kuna, dok se za 2019. godinu projiciraju u iznosu od 658,8 milijuna kuna.

Tablica 2: Prihodi državnog proračuna za razdoblje 2015. - 2019.

mil. HRK	Ostvarenje 2015.	Plan 2016.	Prijedlog proračuna za 2017.	Indeks 2017./2016.	Prijedlog projekcija za 2018.	Indeks 2018./2017.	Prijedlog projekcija za 2019.	Indeks 2019./2018.
PRIHODI POSLOVANJA	109.111	115.938	121.013	104,4	126.493	104,5	131.645	104,1
1. Prihodi od poreza	68.015	70.968	72.793	102,6	74.867	102,8	77.694	103,8
Porez na dohodak	2.068	2.284	2.027	88,7	2.097	103,5	2.170	103,5
Porez na dobit	6.244	7.224	7.165	99,2	7.310	102,0	7.583	103,7
Porezi na imovinu	172	175	60	34,0	0	0,0	0	
Porezi na robu i usluge	59.091	60.867	63.119	103,7	65.001	103,0	67.475	103,8
- Porez na dodanu vrijednost	43.578	44.438	46.199	104,0	47.781	103,4	49.939	104,5
- Porez na promet	169	185	194	104,7	203	104,6	212	104,5
- Posebni porezi i trošarine	13.923	14.773	15.219	103,0	15.465	101,6	15.727	101,7
- Ostali porezi na robu i usluge	375	367	362	98,8	364	100,4	366	100,5
- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreć	305	315	328	104,2	343	104,6	359	104,6
- Naknade za priređivanje igara na sreću	741	789	817	103,5	844	103,3	873	103,4
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419	401	423	105,6	460	108,7	465	101,2
2. Doprinosi	22.853	22.268	23.086	103,7	23.941	103,7	24.788	103,5
3. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.958	8.418	11.174	132,7	13.582	121,5	15.097	111,2
4. Prihodi od imovine	2.780	3.197	2.722	85,1	2.639	97,0	2.516	95,3
5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.597	3.385	3.500	103,4	3.585	102,4	3.522	98,2
6. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.178	1.289	1.254	97,2	1.290	102,9	1.292	100,2
7. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.161	5.831	5.886	100,9	5.974	101,5	6.105	102,2
8. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	568	582	599	102,8	614	102,6	631	102,7
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	645	434	560	129,2	825	147,2	659	79,9
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	109.756	116.372	121.574	104,5	127.317	104,7	132.304	103,9

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U 2017. godini ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 128,4 milijarde kuna, što je 5,48 posto ili 6,7 milijardi kuna više u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2016. godinu. U 2018. godini ukupni rashodi dosegnut će iznos od 133,0 milijarde kuna, a u 2019. godini iznos od 136,2 milijarde kuna.

Tablica 3: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2019.

ukupno svi izvori		Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO		118.607.849.059	121.719.934.229	102,62	128.389.539.569	105,48	132.977.115.717	103,57	136.242.905.474	102,46
- 3	Rashodi poslovanja	115.455.805.551	118.370.744.397	102,52	124.395.644.703	105,09	129.325.644.108	103,96	132.608.287.819	102,54
31	Rashodi za zaposlene	25.036.504.171	25.679.892.277	102,57	26.381.844.136	102,73	26.802.347.363	101,59	27.083.499.793	101,05
32	Materijalni rashodi	11.040.524.655	11.615.779.899	105,21	12.298.367.668	105,88	12.531.204.797	101,89	12.488.480.836	99,66
34	Financijski rashodi	10.966.439.027	10.725.060.779	97,80	10.960.906.168	102,20	11.286.387.466	102,97	11.365.792.067	100,70
35	Subvencije	6.425.995.773	6.121.448.451	95,26	6.508.558.098	106,32	6.409.148.605	98,47	6.611.024.148	103,15
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	11.603.012.347	13.449.438.603	115,91	15.779.558.162	117,33	18.181.750.432	115,22	18.959.739.364	104,28
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.368.369.701	45.184.904.211	99,60	46.141.802.423	102,12	47.573.648.106	103,10	48.444.138.937	101,83
38	Ostali rashodi	5.014.959.876	5.594.220.177	111,55	6.324.608.048	113,06	6.541.157.339	103,42	7.655.612.674	117,04
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.152.043.508	3.349.189.832	106,25	3.993.894.866	119,25	3.651.471.609	91,43	3.634.617.655	99,54

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

Od ukupno planiranih rashoda u 2017. godini, rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, odnosno izvora koji utječu na razinu manjka, iskazani su u iznosu od 107,2 milijarde kuna ili 3,7 posto više u odnosu na rashode koji se financiraju iz ovih izvora u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu. U 2018. godini predviđen je blaži rast rashoda u odnosu na 2017. godinu i to od 1,9 posto, a u 2019. od 1,3 posto u odnosu na 2018. godinu.

Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2015. - 2019.

Izvori 1,2 i 8		Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO		103.423.848.207	103.394.968.463	99,97	107.194.968.463	103,68	109.239.292.600	101,91	110.651.294.979	101,29
- 3	Rashodi poslovanja	101.902.059.863	101.974.139.399	100,07	105.488.858.829	103,45	107.529.667.911	101,93	108.871.738.571	101,25
31	Rashodi za zaposlene	21.178.489.716	21.552.945.813	101,77	21.978.386.908	101,97	22.225.800.963	101,13	22.415.456.137	100,85
32	Materijalni rashodi	6.628.832.675	6.579.876.491	99,26	6.838.841.747	103,94	6.846.896.436	100,12	6.766.129.181	98,82
34	Financijski rashodi	10.942.235.062	10.698.064.913	97,77	10.936.531.388	102,23	11.261.684.382	102,97	11.340.887.532	100,70
35	Subvencije	3.958.761.224	3.678.396.151	92,92	3.463.981.856	94,17	2.973.774.305	85,85	2.754.131.770	92,61
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	10.674.931.636	11.059.748.270	103,60	12.717.504.689	114,99	13.111.598.129	103,10	13.447.637.986	102,56
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	44.696.701.175	44.651.611.757	99,90	45.712.110.307	102,38	47.142.499.523	103,13	48.100.260.595	102,03
38	Ostali rashodi	3.822.108.376	3.753.496.004	98,20	3.841.501.934	102,34	3.967.414.173	103,28	4.047.235.370	102,01
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.521.788.345	1.420.829.064	93,37	1.706.109.634	120,08	1.709.624.689	100,21	1.779.556.408	104,09

Izvor: Ministarstvo financija

Od 6,7 milijardi kuna rasta rashoda u 2017. godini u odnosu na 2016., 3,8 milijardi kuna odnosi se na povećane rashode koji se financiraju iz izvora koji utječu na razinu manjka, a 2,9 milijardi kuna na povećane rashode koji se financiraju iz ostalih izvora i to iz EU sredstava te vlastitih i namjenskih prihoda. Od 2015. godine vlastiti i namjenski prihodi, kao i rashodi koji se financiraju iz ovih izvora, visokih učilišta i instituta, pravosuđa – sustava izvršenja sankcija, ustanova u socijalnoj skrbi, kao i ustanove u kulturi, nacionalnih parkova, parkova prirode i zdravstvenih ustanova planiraju se u državnom proračunu, iako ne postoji obveza uplate na račun državne riznice, već se izvršavanje istih prati izvještajno. Isti koncept je zadržan i u 2017. godini s tim da su državnim proračunom uključeni i novi korisnici. Radi daljnjeg usklađivanja/približavanja obuhvata državnog proračuna statističkom obuhvatu sektora središnjeg proračuna, od 1. siječnja 2017. proračunski korisnici državnog proračuna (koji prelaze iz neprofitnog u proračunski sektor) postaju Agencija za ugljikovodike (u nadležnosti 077 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike) i Hrvatska energetska regulatorna agencija – HERA (u nadležnosti 077 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike), a od 1. siječnja 2018. i Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti – HAKOM (u nadležnosti 065 Ministarstva mora, prometa i infrastrukture).

Dakle, rashodi koji se financiraju iz ovih ostalih izvora financiranja planirani su u 2017. godini u iznosu od 21,2 milijarde kuna, u odnosu na 18,3 milijardi kuna planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu. Od navedenog rasta, najveći udio vezan je uz povećana financiranja iz EU sredstava.

Tablica 5: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2015. - 2019.

ukupno ostali izvori		Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO		15.184.000.851	18.324.965.766	120,69	21.194.571.106	115,66	23.737.823.117	112,00	25.591.610.495	107,81
- 3	Rashodi poslovanja	13.553.745.688	16.396.604.998	120,97	18.906.785.874	115,31	21.795.976.197	115,28	23.736.549.248	108,90
31	Rashodi za zaposlene	3.858.014.456	4.126.946.464	106,97	4.403.457.228	106,70	4.576.546.400	103,93	4.668.043.656	102,00
32	Materijalni rashodi	4.411.691.981	5.035.903.408	114,15	5.459.525.921	108,41	5.684.308.361	104,12	5.722.351.655	100,67
34	Financijski rashodi	24.203.965	26.995.866	111,53	24.374.780	90,29	24.703.084	101,35	24.904.535	100,82
35	Subvencije	2.467.234.550	2.443.052.300	99,02	3.044.576.242	124,62	3.435.374.300	112,84	3.856.892.378	112,27
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	928.080.712	2.389.690.333	257,49	3.062.053.473	128,14	5.070.152.303	165,58	5.512.101.378	108,72
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	671.668.526	533.292.454	79,40	429.692.116	80,57	431.148.583	100,34	343.878.342	79,76
38	Ostali rashodi	1.192.851.500	1.840.724.173	154,31	2.483.106.114	134,90	2.573.743.166	103,65	3.608.377.304	140,20
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.630.255.163	1.928.360.768	118,29	2.287.785.232	118,64	1.941.846.920	84,88	1.855.061.247	95,53

Izvor: Ministarstvo financija

Proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Izvori financiranja sadrže prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene. S obzirom na sve veću zastupljenost EU sredstava u ukupnim prihodima, a time i proračunskim rashodima, ova klasifikacija postaje sve značajnija. Stoga se tablicom u nastavku daje prikaz kretanja rashoda državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2019. po izvorima financiranja.

Tablica 6: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2019. po izvorima financiranja

	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	121.719.934.229	107.545.942.483	88,36	128.389.539.569	119,38	132.977.115.717	103,57	136.242.905.474	102,46
1 Opći prihodi i primici	81.247.921.010	71.111.221.839	87,52	83.955.759.107	118,06	84.990.358.429	101,23	85.683.831.183	100,82
11 Opći prihodi i primici	79.280.044.073	69.411.840.081	87,55	81.537.499.953	117,47	82.420.294.754	101,08	83.229.398.563	100,98
12 Sredstva učešća za pomoći	1.686.161.623	1.448.812.083	85,92	2.185.262.712	150,83	2.368.189.083	108,37	2.253.213.028	95,14
13 Sredstva učešća za zajmove	51.715.314	46.769.456	90,44	32.996.442	70,55	1.874.592	5,68	1.219.592	65,06
14 Neurošena sredstva za financiranje prenesenih EU aktivnosti	0	2.131.484	x	0	0,00	0	x	0	x
15 Proračunska pričuva	230.000.000	201.668.736	87,68	200.000.000	99,17	200.000.000	100,00	200.000.000	100,00
2 Doprinosi	22.039.523.863	21.716.609.671	98,53	23.085.639.983	106,30	23.941.236.792	103,71	24.776.263.785	103,49
21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.153.997.800	20.073.585.137	99,60	21.048.341.946	104,86	21.819.004.853	103,66	22.578.118.601	103,48
231 Doprinosi za zapošljavanje	1.885.526.063	1.643.024.534	87,14	1.971.480.000	119,99	2.055.990.500	104,29	2.118.074.360	103,02
232 Doprinosi za zapošljavanje - Sredstva učešća za pomoći	0	0	x	65.818.037	#DII/OI	66.241.439	100,64	80.070.824	120,88
3 Vlastiti prihodi	1.224.375.869	839.238.903	68,54	1.212.193.914	144,44	1.244.915.934	102,70	1.247.360.324	100,20
31 Vlastiti prihodi	1.224.375.869	839.238.903	68,54	1.212.193.914	144,44	1.244.915.934	102,70	1.247.360.324	100,20
4 Prihodi za posebne namjene	8.737.777.063	7.270.847.118	83,21	9.005.835.115	123,86	9.121.397.857	101,28	9.211.598.563	100,99
41 Prihodi od igara na sreću	394.586.589	292.489.054	74,13	407.234.607	139,23	406.765.660	99,88	406.765.660	100,00
42 Prihodi od spomeničke rente	35.000.000	31.769.140	90,77	40.000.000	125,91	40.000.000	100,00	40.000.000	100,00
43 Ostali prihodi za posebne namjene	8.308.190.474	6.946.588.925	83,61	8.558.600.508	123,21	8.674.632.197	101,36	8.764.832.903	101,04
5 Pomoći	8.155.097.271	6.378.756.645	78,22	10.637.329.887	166,76	12.807.089.246	120,40	14.740.869.912	115,10
51 Pomoći EU	731.287.326	478.597.737	65,45	585.476.245	122,33	400.428.480	68,39	352.165.254	87,95
52 Ostale pomoći	321.295.076	234.106.354	72,86	267.066.481	114,08	245.787.308	92,03	492.770.525	200,49
53 Inozemne darovnice	71.750.460	27.458.219	38,27	54.094.887	197,01	4.462.993	8,25	4.156.225	93,13
551 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)	1.534.092.185	1.504.351.087	98,06	1.788.049.269	118,86	2.042.667.367	114,24	2.335.356.367	114,33
552 Švicarski instrument	0		x	5.882.500	x	16.222.746	275,78	11.099.192	68,42
559 Ostale refundacije iz sredstava EU	34.225.949	18.448.738	53,90	30.263.383	164,04	20.308.655	67,11	19.781.654	97,41
561 Europski socijalni fond (ESF)	770.692.508	537.110.384	69,69	1.373.608.516	255,74	1.578.096.281	114,89	1.470.538.162	93,18
562 Kohezijski fond (CF)	1.099.680.409	750.085.805	68,21	1.315.124.999	175,33	2.090.512.000	158,96	2.651.864.000	126,85
563 Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)	1.681.182.053	1.139.177.849	67,76	2.885.627.336	253,31	4.004.333.323	138,77	4.827.771.227	120,56
564 Ribarski fondovi (EMFF i EFF)	166.516.036	65.369.138	39,26	58.617.090	89,67	58.603.715	99,98	57.878.715	98,76
565 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD)	1.020.423.092	949.294.937	93,03	2.026.198.683	213,44	2.219.167.886	109,52	2.416.277.391	108,88
571 Program Schengen	524.379.000	510.909.332	97,43	111.091.179	21,74	0	0,00	0	x
572 Fondovi za izbjeglice i povratak	27.000	39.038	144,58	0	0,00		x		x
573 Instrumenti Europskog gospodarskog prostora i ostali instrum	153.229.877	119.009.230	77,67	51.963.460	43,66	55.866.508	107,51	33.682.500	60,29
575 Fondovi za unutarnje poslove	46.316.300	44.798.799	96,72	84.265.859	188,10	70.631.984	83,82	67.528.700	95,61
6 Donacije	65.196.077	58.520.741	89,76	42.282.590	72,25	45.796.043	108,31	46.109.587	100,68
61 Donacije	59.676.714	54.045.207	90,56	37.537.590	69,46	41.126.043	109,56	41.439.587	100,76
63 Inozemne donacije	5.519.363	4.475.535	81,09	4.745.000	106,02	4.670.000	98,42	4.670.000	100,00
7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	142.519.486	55.483.031	38,93	296.929.600	535,17	518.624.037	174,66	345.672.109	66,65
71 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.	142.519.486	55.483.031	38,93	296.929.600	535,17	518.624.037	174,66	345.672.109	66,65
8 Namjenski primici	107.523.590	115.264.533	107,20	153.569.373	133,23	307.697.379	200,36	191.200.011	62,14
81 Namjenski primici od zaduživanja	25.302.141	13.403.007	52,97	98.585.362	735,55	301.272.368	305,60	186.775.000	62,00
82 Namjenski primici od zaduživanja kroz refundacije	15.891.880	14.538.273	91,48	10.000.000	68,78		0,00		x
83 Namjenski primici od inozemnog zaduživanja	66.329.569	87.323.253	131,65	44.984.011	51,51	6.425.011	14,28	4.425.011	68,87

Izvor: Ministarstvo financija

4.2. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna, a u najvećoj mjeri su određeni kretanjem broja državnih i javnih službenika i namještenika. Ukupni rashodi za zaposlene u 2017. godini planiraju se u iznosu od 26,4 milijarde kuna i u odnosu na plan 2016. godine bilježe rast od 702 milijuna kuna. Od navedenoga iznosa povećanja, 425,4 milijuna kuna odnosi se na povećanje rashoda za zaposlene financiranih iz izvora koji utječu na manjak proračuna, a 276,5 milijuna kuna uz ostale izvore. Ovo povećanje financirano iz ostalih izvora prvenstveno je vezano uz zaposlene koji sudjeluju u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova u razdoblju 2014. - 2020. (kroz prioritet Tehničke pomoći u pojedinom Operativnom programu) jer je omogućeno sufinanciranje plaća zaposlenima koji rade na tim poslovima.

U 2018. godini rashodi za zaposlene planirani su na ukupnoj razini u iznosu od 26,8 milijardi kuna, a u 2019. godini u iznosu od 27,1 milijardu kuna.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi u 2017. godini planiraju se u iznosu od 12,3 milijarde kuna. Od navedenoga iznosa, 6,8 milijardi kuna su materijalni rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, a koji u odnosu na 2016. godinu rastu za 3,9 posto. To je najvećim dijelom rezultat povećanja na pozicijama Ministarstva obrane od 269,8 milijuna kuna te podmirenja dugovanja iz prethodnih godina temeljem pravomoćnih sudskih presuda.

Preostalih 5,5 milijardi kuna materijalni su rashodi financirani iz ostalih izvora (vlastiti i namjenski prihodi, pomoći i drugi), a njihov značajan porast u odnosu na 2016. godinu od 8,4 posto ili 423,6 milijuna kuna ponajprije je rezultat korištenja EU fondova.

U 2018. i 2019. godini ovi rashodi planirani su na razini od 12,5 milijardi kuna.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Tako se u 2017., u odnosu na plan 2016. godine, predviđa rast ovih rashoda za 235,8 milijuna kuna te će ovi rashodi ukupno iznositi 11 milijardi kuna. Međutim, u 2018. godini očekuje se njihovo povećanje na iznos od 11,3 milijarde kuna, a u 2019. godini na iznos od 11,4 milijarde kuna.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2017. godini planiraju se u iznosu od 6,5 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 6,3 posto ili 387,1 milijun kuna u odnosu na 2016. godinu. Iz godine u godinu povećava

se udio subvencija koje se financiraju iz ostalih izvora, posebice EU pomoći jer se najznačajnija izdvajanja u ovoj kategoriji rashoda odnose na subvencije u poljoprivredi. Tako se subvencije koje se financiraju iz izvora koji utječu na razinu manjka u 2017. u odnosu na 2016. godinu smanjuju za 214,4 milijuna kuna, a one koje se financiraju iz ostalih izvora rastu za 601,5 milijuna kuna.

Najznačajniji iznos subvencija odnosi se na izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda koje će u 2017. godini dosegnuti razinu od 2,9 milijardi kuna. Isto predstavlja povećanje od 356,3 milijuna kuna u odnosu na planirane rashode po ovim aktivnostima u 2016. godini u kojoj su planirane u iznosu od 2,6 milijardi kuna.

35 Subvencije svi izvori	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	3.064.439.750	2.568.919.327	83,83	2.925.255.284	113,87	3.069.270.085	104,92	3.071.959.085	100,09
ZPP Izravna plaćanja poljoprivrednicima	2.866.635.117	2.303.449.815	80,35	2.608.616.320	113,25	2.810.950.750	107,76	2.813.639.750	100,10
nacionalno sufinanciranje	904.418.462	873.747.925	96,61	966.000.000	110,56	870.000.000	90,06	580.000.000	66,67
EU sredstva	1.962.216.656	1.429.701.890	72,86	1.642.616.320	114,89	1.940.950.750	118,16	2.233.639.750	115,08
ZPP Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda	59.210.458	129.175.338	218,16	176.638.964	136,74	118.319.335	66,98	118.319.335	100,00
nacionalno sufinanciranje	8.726.765	24.843.543	284,68	31.900.545	128,41	17.297.248	54,22	17.297.248	100,00
EU sredstva	50.483.693	104.331.795	206,66	144.738.419	138,73	101.022.087	69,80	101.022.087	100,00
Izravna plaćanja u poljoprivredi	138.594.175	136.294.174	98,34	140.000.000	102,72	140.000.000	100,00	140.000.000	100,00
opći prihodi i primici	138.594.175	136.294.174	98,34	140.000.000	102,72	140.000.000	100,00	140.000.000	100,00

Značajan udio u ovim rashodima čine i izdvajanja za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autocesta Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) u ukupnom iznosu od 410,8 milijuna kuna u 2017. godini, kao i izdvajanja za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prijevoza u iznosu od 752 milijuna kuna u 2017. godini.

Osim navedenog, na ovoj kategoriji rashoda u 2017. godini planirana su i preostala sredstva za završetak procesa restrukturiranja brodogradilišta u iznosu od 378,8 milijuna kuna.

Pomoći

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2017. planirani su u iznosu od 15,8 milijardi kuna od čega se na rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka odnosi 12,7 milijardi kuna, dok se preostala sredstva odnose na rashode koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija.

Tijekom 2017. godine iz državnog proračuna s pozicija Ministarstva financija, isplaćivat će se pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao kompenzacijska mjera za fiskalne učinke izmjena u sustavu poreza na dohodak, i to u visini razlike između prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarivali tijekom 2016. godine i prihoda od poreza na dohodak koji će ostvarivati tijekom 2017. godine. U tu svrhu u državnom proračunu za 2017. godinu planira se iznos od 1,3 milijarde kuna.

Sustav dodjele pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz državnog proračuna s razdjela Ministarstva financija u 2017. godini bit će isti kao i u 2016. godini. Kao i prijašnjih godina, propisan je Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu te se u tu svrhu za 2017. godinu planira iznos pomoći u visini od 694,8 milijuna kuna, odnosno iznos jednak onome iz 2016. godine.

Unutar ove skupine rashoda planiraju se sredstva za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije u čijem financiranju je Republika Hrvatska, kao i sve ostale države članice Europske unije, obvezna sudjelovati. U 2017. godini za navedenu svrhu planirano je 3,3 milijarde kuna.

Osim navedenog, ovi rashodi uključuju naknadu u cijeni goriva za HC d.o.o. koja se isplaćuje temeljem Zakona o cestama po litri naplaćene trošarine na energente (0,80 kn/l) u iznosu od 2 milijarde kuna godišnje.

Također, u ovoj kategoriji rashoda planira se i transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 2,5 milijardi kuna u 2017. godini.

U 2018. godini očekuje se povećanje ove kategorije rashoda na razinu od 18,2 milijarde kuna, a u 2019. godini na razini 19,0 milijardi kuna.

Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2017. godini najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 46,1 milijardu kuna.

Ukupni rashodi za mirovine i mirovinska primanja u 2017. godini povećani su za 1,6 posto u odnosu na 2016. čime će dosegnuti razinu od 37,4 milijarde kuna.

Na povećanje ukupnih rashoda za mirovine i mirovinska primanja u 2017. godini utjecat će sljedeći elementi:

- a. preneseni kumulirani učinak promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2016. godine - povećanje rashoda u 2017. godini za 122,0 milijuna kuna.
- b. promjena broja i strukture korisnika mirovina - godišnje povećanje rashoda za mirovine i mirovinska primanja za 100,0 milijuna kuna. U 2017. godini očekuje se nastavak povećanja ukupnog broja korisnika mirovina za oko 5.000 na godišnjoj razini.
- c. usklađivanje ukupnih mirovina - godišnje povećanje rashoda za 300,0 milijuna kuna.

Pod pretpostavkom da bi se mirovine od 1. siječnja 2017. uskladile za oko 0,5 posto, a od 1. srpnja 2017. godine za 0,8 posto, ukupni rashodi za mirovine u 2017. godini povećali bi se po osnovi usklađivanja za oko 300,0 milijuna kuna. Na usklađivanje mirovina ostvarenih prema općim propisima odnosi se 260,0 milijuna kuna, a na mirovine ostvarene prema posebnim propisima 40 milijuna kuna koje bi se od 1. siječnja 2017. usklađivale kao i mirovine ostvarene prema općem propisu.

- d. prijedlog Izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju kojim se od 1. siječnja 2017. predlaže ukidanje posebne aktualne vrijednosti mirovine u mirovinskoj formuli prema kojoj se izračunava i usklađuje mirovina ili pripadajući dio mirovine prema posebnim propisima iz mirovinskog osiguranja, u odnosu na mirovine stečene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, čime se izjednačava način određivanja i usklađivanja mirovina putem iste aktualne vrijednosti mirovine za jedan osobni bod, neovisno o propisu prema kojem je mirovina ostvarena, što utječe na godišnje povećanje rashoda za 56,0 milijuna kuna.

svi izvori	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	38.095.497.261	38.343.200.000	100,65	38.880.820.000	101,40	39.922.706.916	102,68	40.623.757.045	101,76
Mirovine po općim propisima	30.450.318.956	31.457.300.000	103,31	31.997.500.000	101,72	32.941.516.916	102,95	33.670.902.045	102,21
Mirovine po posebnim propisima	6.056.839.637	5.395.450.000	89,08	5.433.330.000	100,70	5.581.200.000	102,72	5.602.865.000	100,39
Doplatak za djecu	1.588.338.668	1.490.450.000	93,84	1.449.990.000	97,29	1.399.990.000	96,55	1.349.990.000	96,43

S druge strane, smanjena su izdvajanja za doplatak za djecu. U 2017. godini isti se smanjuje za 40,5 milijuna kuna u odnosu na 2016. godinu i iznositi će 1,4 milijarde kuna. Procjena rashoda za doplatak za djecu u razdoblju 2017. - 2019. izrađena je na temelju trenda smanjenja prosječnog broja korisnika i prosječnog broja djece koja primaju doplatak za djecu. U razdoblju siječanj - listopad 2016. prosječan broj korisnika doplatka za djecu iznosio je 175.245, što je manje za 6,5 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je iznosio 187.522.

Uz navedeno, unutar ove skupine rashoda planira se, kao jedna u nizu mjera cjelokupne obiteljske i populacijske politike, povećanje iznosa novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za prvih 6 mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih 8 mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, koji prema važećem Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama ne može iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno. Povećanje materijalnih prava korisnika novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta jedna je od prioritarnih aktivnosti koja će dodatno potaknuti korištenje roditeljskog dopusta od strane oba roditelja, čime bi se pružila kvalitetnija i sustavnija potpora obiteljima s novorođenom djecom. Time bi se pridonijelo ukupnoj kvaliteti života i standardu građana na način da će se poboljšati materijalna situacija obitelji te će se dodatno motivirati roditelje na korištenje roditeljskog dopusta kako bi se zadovoljile njihova potreba kao roditelja, kao i potreba djeteta za stalnom i adekvatnom njegom i brigom. Slijedom navedenog, očekuje se kako će se ova poticajna mjera pozitivno odraziti na trenutnu demografsku sliku Republike Hrvatske.

svi izvori	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	2.934.117.239	2.936.702.629	100,09	3.082.042.000	104,95	3.239.559.000	105,11	3.406.627.604	105,16
Dodatni porodiljni dopust i oprema za novorođeno dijete	1.178.612.249	1.146.000.000	97,23	1.303.500.000	113,74	1.461.000.000	112,08	1.500.000.000	102,67
Zajamčena minimalna naknada	608.004.986	618.141.629	101,67	595.333.000	96,31	595.350.000	100,00	704.029.400	118,25
Osobna invalidnina	361.783.974	383.790.000	106,08	382.000.000	99,53	382.000.000	100,00	388.000.000	101,57
Doplatak za pomoć i njegu	384.348.644	381.301.000	99,21	382.000.000	100,18	382.000.000	100,00	385.000.000	100,79
Naknada za smještaj u udomiteljsku obitelj	177.239.570	181.110.000	102,18	181.000.000	99,94	181.000.000	100,00	185.000.000	102,21
Status roditelja njegovatelja	148.827.498	156.560.000	105,20	166.209.000	106,16	166.209.000	100,00	167.598.204	100,84
Jednokratna naknada	75.300.318	69.800.000	92,70	72.000.000	103,15	72.000.000	100,00	77.000.000	106,94

Uz izdvajanja za mirovine i mirovinska primanja te socijalne naknade, ova skupina rashoda uključuje i rashode temeljem Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Vidljivo je povećanje izdvajanja u okviru ove kategorije rashoda u narednom razdoblju, a kao posljedica stupanja na snagu novog Zakona tijekom 2017. godine kojim se proširuju prava hrvatskih branitelja.

	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	607.790.709	609.175.408	100,23	760.676.309	124,87	860.111.704	113,07	915.379.321	106,43
Jednokratna prava iz Zakona i ostale naknade Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata	18.345.586	33.960.000	185,11	74.663.400	219,86	54.922.152	73,56	70.000.000	127,45
Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	588.720.436	574.265.408	97,54	660.012.909	114,93	754.189.552	114,27	794.379.321	105,33
Poboljšanje kvalitete življenja za obitelj HB i HRVI	724.688	950.000	131,09	26.000.000	2.736,84	51.000.000	196,15	51.000.000	100,00

Također, unutar ove skupne rashoda važno je izdvojiti i sredstva usmjerena na naknade za nezaposlene i aktivnu politiku zapošljavanja*. Izdvajanja za naknade za nezaposlene planirana su na razini od oko 898 milijuna kuna godišnje, što predstavlja smanjenje od oko 39 posto u odnosu na prethodne godine. Naime, unutar ovih sredstava planirale i evidentirale su se, zaključno do 2016. godine, naknade korisnicima mjera aktivne politike zapošljavanja. Počevši od 2017. godine iste se izdvajaju na posebnu aktivnost. Za ukupne mjere aktivne politike zapošljavanja u 2017. godini planirano je ukupno 1,5 milijardi kuna od čega se 696 milijuna kuna odnosi na mjeru stručnog osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Preostala sredstva odnose se na potpore za zapošljavanje, usavršavanje, samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, javne radove, očuvanje radnih mjesta i stalni sezonac.

MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOSJAVANJA		Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
A689023	Aktivna politika zapošljavanja	526.306.560	259.545.363	49,31	293.360.000	113,03	313.964.200	107,02	352.865.750	112,39
	od toga SOR	132.410.327	89.739.585	67,77	87.090.000	97,05	84.183.993	96,66	100.971.940	119,94
A689027	Akcijski plan za uključivanje Roma	10.354.374	12.338.000	119,16	10.805.000	87,57	11.883.500	109,98	14.256.200	119,97
	od toga SOR	6.672	2.274.050	34.083,48	38.000	1,67	39.800	104,74	43.760	109,95
T813036	Operativni plan za uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom	0	0	0,00	5.000.000	0,00	6.322.800	126,46	7.307.410	115,57
	od toga SOR	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A689036	Naknade korisnicima mjera Aktivne politike zapošljavanja			0,00	550.000.000	0,00	585.000.000	106,36	590.936.000	101,01
	od toga SOR			0,00	510.000.000	0,00	499.200.000	97,88	520.000.000	104,17
T689035	OP Učinkoviti ljudski potencijali	179.461.358	327.621.730	182,56	641.629.685	195,84	530.262.969	82,64	387.082.774	73,00
	od toga SOR	56.778.742	152.923.047	269,33	98.853.289	64,64	137.516.247	139,11	78.087.776	56,78
	UKUPNO MJERE APZ	716.122.292	599.505.093	83,72	1.500.794.685	250,34	1.447.433.469	96,44	1.352.448.134	93,44
	od toga SOR	189.195.741	244.936.682	129,46	695.981.289	284,15	720.940.040	103,59	699.103.476	96,97

* ova sredstva se, osim na naknadama građanima i kućanstvima koje čine najveći dio, planiraju i na subvencijama, pomoćima i ostalim rashodima

U 2018. godini ovi rashodi planirani su na razini od 47,6 milijardi kuna, dok se u 2019. očekuju na razini od 48,4 milijardi kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2017. godini projicirani su u iznosu od 6,3 milijarde kuna, od čega se na rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka odnosi 3,8 milijardi kuna, dok se preostala sredstva odnose na rashode koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija.

Unutar ove kategorije rashoda u 2017. godini 995,7 milijuna kuna odnosi se na mjere ruralnog razvoja.

	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
ZPP Mjere ruralnog razvoja	608.297.049	1.188.792.443	195,43	2.275.399.585	191,40	2.490.846.761	109,47	2.711.577.522	108,86
35 Subvencije	522.100.959	906.598.058	173,64	757.198.939	83,52	828.973.862	109,48	902.348.596	108,85
36 Pomoći dane u inozemstvu i unutar općeg proračuna	85.373.603	96.875.528	113,47	522.515.721	539,37	571.993.761	109,47	622.678.273	108,86
38 Ostali rashodi	822.487	185.318.857	22.531,52	995.684.925	537,28	1.089.879.138	109,46	1.186.550.653	108,87

Ovi rashodi uključuju naknade u cijeni goriva za HAC d.o.o. koji su u 2017. godini planirani na razini od 455,5 milijuna kuna i HŽI d.o.o. u iznosu od 454,5 milijuna kuna, a koje se isplaćuju temeljem Zakona o cestama i Zakona o željeznici po litri naplaćene trošarine na energente (0,20 kn/l).

Također na ovoj kategoriji rashoda planiraju se sredstva proračunske zalihe u iznosu od 200 milijuna kuna u 2017. godini.

Uz donacije neprofitnim organizacijama i političkim strankama, za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom ukupno je izdvojeno 319,5 milijuna kuna u 2017. godini.

U 2018. dosegnut će razinu od 6,5 milijardi kuna, a u 2019. godini razinu od 7,6 milijardi kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2017. godini projicirani su u iznosu od 4 milijarde kuna. Od navedenog 1 milijarda kuna odnosi se na kapitalna ulaganja u sustavu znanosti i obrazovanja, 614,5 milijuna kuna na ulaganja Ministarstva obrane, 428,9 milijuna kuna na izdvajanja Ministarstva unutarnjih poslova, 356 milijuna kuna Ministarstva zdravstva, 258,2 milijuna kuna Ministarstva financija, 149,2 milijuna kuna Ministarstva pravosuđa, 153,1 milijuna kuna Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta. Od ukupnih ulaganja u 2017. godini 2,3 milijarde kuna biti će financirano iz ostalih izvora.

Najznačajnija U 2018. i 2019. godini ovi rashodi zadržavaju se na približno istoj razini od oko 3,6 milijardi kuna.

4.3. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

S ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje i prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji.

Tablica 7: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2019. po funkcijskoj klasifikaciji

	Izvršenje 2015.	Tekući plan 2016.	Indeks 16./15.	Prijedlog 2017.	Indeks 17./16.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.
UKUPNO	118.607.849.059	121.719.934.229	102,62	128.389.539.569	105,48	132.977.115.717	103,57	136.242.905.474	102,46
Opće javne usluge	21.187.272.963	20.744.066.188	97,91	21.107.110.274	101,75	21.834.744.747	103,45	22.024.132.847	100,87
Obrana	4.236.906.483	4.022.709.178	94,94	4.385.757.945	109,02	4.582.907.283	104,50	4.813.279.936	105,03
Javni red i sigurnost	7.241.184.029	7.800.197.280	107,72	7.936.325.031	101,75	7.709.905.412	97,15	7.661.038.621	99,37
Ekonomski poslovi	14.231.235.044	15.180.933.493	106,67	17.080.581.021	112,51	17.849.319.164	104,50	19.107.385.534	107,05
Zaštita okoliša	705.473.629	989.962.511	140,33	1.176.363.352	118,83	1.492.878.401	126,91	1.201.658.230	80,49
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.346.005.346	2.269.215.191	168,59	1.979.427.244	87,23	2.874.655.300	145,23	3.818.474.278	132,83
Zdravstvo	8.853.656.055	9.163.937.855	103,50	9.781.960.497	106,74	10.115.109.078	103,41	10.210.083.927	100,94
Rekreacija, kultura i religija	1.916.413.203	1.839.151.396	95,97	2.164.687.805	117,70	2.173.694.845	100,42	2.136.767.882	98,30
Obrazovanje	12.244.911.410	12.817.759.037	104,68	14.534.907.467	113,40	14.613.878.929	100,54	14.729.491.273	100,79
Socijalna zaštita	46.644.790.897	46.892.002.100	100,53	48.242.418.933	102,88	49.730.022.558	103,08	50.540.592.946	101,63

Izvor: Ministarstvo financija

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 121,6 milijardi kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 128,4 milijarde kuna, planirani manjak državnog proračuna za 2017. godinu iznosi 6,8 milijardi kuna ili 1,9% bruto domaćeg proizvoda.

U 2018. godini manjak državnog proračuna projiciran je na razini od 5,7 milijardi kuna ili 1,5% bruto domaćeg proizvoda, dok će se u 2019. godini kretati na razini od 3,9 milijardi kuna ili 1% bruto domaćeg proizvoda.

Tablica 8: Ukupni manjak državnog proračuna

<i>mil. HRK</i>	2015.	Plan 2016.	Prijedlog proračuna za 2017.	Projekcija proračuna za 2018.	Projekcija proračuna za 2019.
Prihodi (6+7)	109.756	116.372	121.574	127.317	132.304
Prihodi poslovanja (6)	109.111	115.938	121.013	126.493	131.645
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	645	434	560	825	659
Rashodi (3+4)	118.608	121.720	128.390	132.977	136.243
Rashodi poslovanja (3)	115.456	118.371	124.396	129.326	132.608
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.152	3.349	3.994	3.651	3.635
Ukupni manjak/višak	-8.852	-5.348	-6.816	-5.660	-3.939
% BDP-a	-2,7	-1,6	-1,9	-1,5	-1,0

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Manjak državnog proračuna za 2017. godinu u iznosu od 6,8 milijardi kuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 35,3 milijardi kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 29,3 milijarde kuna.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja u 2017. godini najznačajniji dio zauzimaju primici od izdanih vrijednosnih papira i to s iznosom od 25,4 milijardi kuna koji se u cijelosti odnosi na zaduživanje putem obveznica. Planirano zaduživanje inozemnim i domaćim zajmovima iznosi 8,3 milijarde kuna, a očekivani primitak od privatizacije iznosi 1,4 milijardi kuna. Ostatak ukupnih primitaka odnosi se na primitke ostvarene povratima glavnica danih zajmova i depozita u iznosu od 180,7 milijuna kuna.

U strukturi ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio u iznosu od 18,4 milijardi kuna čine izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire i u cijelosti se odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice. Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova iznose 8,9 milijardi kuna, od čega se 6,7 milijardi kuna odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, 1,4 milijarde kuna na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru a 800,3 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada.

Ukupni izdaci za dane zajmove i depozite u planu za 2017. godinu iznose 1,4 milijarde kuna, dok na izdatke za dionice i udjele u glavnici otpada 624,1 milijun kuna.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka proračuna u 2017. godini jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 2,1 milijardi kuna te planirani prijenos depozita u narednu godinu u iznosu od 1,3 milijarde kuna.

Kretanje ukupnog manjka proračuna te kretanje ukupnih razina izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova će do kraja srednjoročnog razdoblja utjecati na razinu ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja. Naime, u 2018. godini ukupni manjak od 5,7 milijardi kuna i ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova na razini od 19,4 milijardi kuna bit će pokriveni primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 25,1 milijarde kuna. U 2019. godini ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosit će 27,2 milijarde kuna kao rezultat ukupnog manjka u iznosu od 3,9 milijardi kuna te izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 23,3 milijardi kuna.

Tablica 9: Račun prihoda, rashoda i financiranja državnog proračuna

(milijuni HRK)	Izvršenje 2015.	Plan 2016.	Indeks	Prijedlog proračuna za 2017.	Indeks	Projekcija proračuna za 2018.	Indeks	Projekcija proračuna za 2019.	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5=4/2	6	7=6/4	8	9=8/6
PRIHODI POSLOVANJA	109.111	115.938	106,3	121.013	104,4	126.493	104,5	131.645	104,1
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	645	434	67,2	560	129,2	825	147,2	659	79,9
UKUPNI PRIHODI	109.756	116.372	106,0	121.574	104,5	127.318	104,7	132.304	103,9
RASHODI POSLOVANJA	115.456	118.371	102,5	124.396	105,1	129.326	104,0	132.608	102,5
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.152	3.349	106,3	3.994	119,2	3.651	91,4	3.635	99,5
UKUPNI RASHODI	118.608	121.720	102,6	128.390	105,5	132.977	103,6	136.243	102,5
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-8.852	-5.348		-6.816		-5.660		-3.939	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	31.610	19.946	63,1	35.277	176,9	25.074	71,1	27.206	108,5
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	27.301	18.896	69,2	29.290	155,0	19.414	66,3	23.267	119,8
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	11.657	6.400		2.103		0		0	
PRIJENOS DEPOZITA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE	-7.114	-2.103		-1.275		0		0	
NETO FINANCIRANJE	8.852	5.348		6.816		5.660		3.939	

Izvor: Ministarstvo financija

7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini planirani su u iznosu od 30,4 milijarde kuna, dok su za 2018. projicirani u iznosu od 31,8 milijardi kuna, a za 2019. u iznosu od 33 milijarde kuna. Najveću stavku prihoda poslovanja u promatranom srednjoročnom razdoblju predstavljaju doprinosi za zdravstveno osiguranje. U 2017. doprinosi su planirani u iznosu od 18,6 milijardi kuna, a u 2018. projicirani su u iznosu od 18,9 milijardi kuna, a u 2019. godini u iznosu od 19,2 milijarde kuna. Prihodi od pomoći planirani su u iznosu od 5,8 milijardi kuna za 2017., dok su za 2018. projicirani u iznosu od 6,7 milijardi kuna te za 2019. u iznosu od 7,4 milijarde kuna. Većina ovih prihoda odnosi se na tekuće pomoći državnog proračuna HZZO-u te kapitalne pomoći iz proračuna, prvenstveno Hrvatskim cestama. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama planirani su u iznosu od 5,3 milijarde kuna u 2017. te projicirane u iznosu od 5,4 milijarde kuna u 2018. i 2019. godini. Pritom se najveći dio odnosi na prihode vodnog gospodarstva Hrvatskih voda, ostale nespomenute prihode HZZO-a (koji uključuju prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja i participacije) te ostale pristojbe i naknade Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Sljedeća po veličini stavka u strukturi ukupnih prihoda poslovanja su prihodi od imovine koji su za 2017. godinu planirani u iznosu od 625,5 milijuna kuna, pri čemu najveći dio čine ostali prihodi od financijske imovine, odnosno premije osiguranja depozita i doprinosi u sanacijski fond kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Za 2018. i 2019. godinu ovi prihodi projicirani su u iznosu od 625,7 milijuna kuna, odnosno u iznosu od 626 milijuna kuna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija planom za 2017. godinu iznose 215,4 milijuna kuna. Za 2018. i 2019. godinu ovi prihodi projicirani su u iznosu od 210,2 milijuna kuna, odnosno u iznosu od 322,5 milijuna kuna. Preostali dio ukupnih prihoda poslovanja odnosi se na kazne, upravne mjere i ostale prihode, koji su u promatranom srednjoročnom razdoblju planirani u iznosu od 3,5 milijuna kuna. Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, najveći planirani prihodi poslovanja za srednjoročno razdoblje odnose se na HZZO, s prosječnim udjelom u ukupnim prihodima poslovanja od oko 73%.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su na razini od 15,5 milijuna kuna u 2017., a projekcijom za 2018. i 2019. utvrđeni su na razini od 1,5 milijuna kuna. Većina prihoda planiranih u 2017. godini odnosi se na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata Hrvatskih cesta, dok se projicirani prihodi u 2018. i 2019. godini većinom odnose na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata CERP-a.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini planirani su u iznosu od 27,7 milijardi kuna, a u 2018. i 2019. projiciraju se u iznosu od 28,1 milijardu kuna, odnosno 29,6 milijardi kuna. S udjelom od 80,6%, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade čine najveću stavku ukupnih rashoda poslovanja u 2017. godini. Planirane su u iznosu od 22,3 milijarde kuna u 2017., a projekcijom za 2018. i 2019. predviđaju se na razini od 22,6 milijardi kuna, odnosno 23,1 milijardu kuna, što se najvećim dijelom odnosi na zdravstvenu zaštitu obveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja zauzimaju materijalni rashodi s udjelom od 8,3% u 2017. godini. U 2017. godini ovi rashodi bilježe razinu od 2,3 milijarde kuna te od 2,4 milijarde kuna u 2018. i 2019. godini, a u najvećoj mjeri odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja i to kod Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta te ostale nespomenute rashode

poslovanja kod FZOEU-a. Ostali rashodi bilježe udio od 5,5% u ukupnim rashodima poslovanja te su planirani u iznosu od 1,5 milijardi kuna za 2017., a projekcijama za 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1,6 milijardi kuna, odnosno 2,7 milijardi kuna. Najveći dio ovih rashoda čine kapitalne pomoći Hrvatskih voda, što je povezano s predviđenim povećanjem povlačenja sredstava iz EU fondova, tj. s osiguranjem nacionalne komponente za korištenje EU fondova. Rashodi za zaposlene svojim udjelom od 2,1% u planu za 2017. godinu iznose 592,3 milijuna kuna. Za 2018. predviđen je iznos od 598,1 milijun kuna, a u 2019. godini iznos od 608,5 milijuna kuna. Financijski rashodi planom za 2017. godinu bilježe također udio od 2,1% u ukupnim rashodima poslovanja, odnosno 578,9 milijuna kuna pri čemu najveći dio čine kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora Hrvatskih cesta. U 2018. i 2019. godini ovi rashodi projicirani su u iznosu od 569,3 milijuna kuna, odnosno 557,8 milijuna kuna. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iznose 351,5 milijuna kuna, odnosno zauzimaju 1,3% ukupnih rashoda poslovanja u 2017. godini, dok se za 2018. projiciraju na razini od 264,6 milijuna kuna, a za 2019. na razini od 284,7 milijuna kuna. Preostalih 0,1% ukupnih rashoda poslovanja u 2017. godini odnosi se na subvencije u iznosu od 35,3 milijuna kuna. Za 2018. projicirane su u iznosu od 8,4 milijuna kuna te u iznosu od 34,5 milijuna kuna za 2019. godinu. Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, najveće planirane rashode poslovanja bilježi HZZO na koji u promatranom srednjoročnom razdoblju otpada prosječno oko 81% ukupnih rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu planirani su u iznosu od 1,8 milijardi kuna, a projekcija za 2018. i 2019. godinu iznosi 2,5 milijardi kuna, odnosno 2,7 milijardi kuna. Pritom se najveći dio ovih rashoda odnosi na rashode za nabavu građevinskih objekata Hrvatskih cesta.

Ukupno planirani prihodi od 30,4 milijarde kuna i rashodi od 29,5 milijardi kuna čine višak od 948,9 milijuna kuna ili 0,3% BDP-a u 2017. godini. Za 2018. projiciran je višak u iznosu od 1,2 milijarde kuna, a za 2019. godinu u iznosu od 710 milijuna kuna. Planom za 2017. godinu razlika prihoda i rashoda financirat će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 2,7 milijardi kuna, uz istovremeno planirane ukupne izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 3 milijarde kuna. U 2018. i 2019. godini ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosit će 1,7 milijardi kuna, odnosno 2 milijarde kuna. Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2018. i 2019. godini iznosit će 2,2 milijarde kuna.

8. STANJE DOSPJELIH NEPODMIRENIH OBVEZA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Tablica 10: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije

Stanje dospjelih obveza na dan		31. prosinca 2015.*	30. rujna 2016.**	Indeks
Razdjel	Naziv	1	2	3=2/1*100
010	HRVATSKI SABOR	0	226.648	x
012	DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO	0	2.898	x
013	URED PREDsjedNIKA RH PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI	0	0	x
015	URED PREDsjedNICE RH	0	49.107	x
017	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	0	0	x
018	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	0	0	x
020	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	0	116.172	x
025	MINISTARSTVO FINANCIJA	0	72.192	x
027	SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	10.108	329.460	3.259,40
028	DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	0	0	x
029	DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM	10.513.085	67.947	0,65
030	MINISTARSTVO OBRANE RH	14.817.689	11.317.624	76,38
032	DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	0	596.183	x
033	DRŽ. URED ZA OBNOVU I STAM. ZBRINJAVANJE	11.846.139	4.651.665	39,27
040	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	87.482.024	56.931.568	65,08
041	MINISTARSTVO BRANITELJA	0	495.174	x
048	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	31.797.865	160.439	0,50
049	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA	400.406.274	220.542.970	55,08
051	MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA	15.957.647	132.024	0,83
052	POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	0	0	x
055	MINISTARSTVO KULTURE KONSOLIDIRANO	42.477.071	3.836.820	9,03
060	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	5.316.610	51.952.068	977,17
061	MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EU	0	0	x
065	MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	268.900.363	209.394	0,08
076	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	99.862	1.821.158	1.823,67
077	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE	31.039.868	11.507.801	37,07
080	MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA	84.662.944	52.250.459	61,72
086	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	390.821.230	69.601.935	17,81
090	MINISTARSTVO TURIZMA	1.827.516	0	0,00
095	MINISTARSTVO UPRAVE	8.138.371	9.307.706	114,37
096	MINISTARSTVO ZDRAVLJA	1.151.944.011	1.631.932.106	141,67
102	MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH	0	29.596.888	x
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	4.528.493	0	0,00
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	337.585.369	81.854.409	24,25
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	22.722	22.722	100,00
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	346.813	25.411	7,33
122	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	0	0	x
123	PRAVOBRANITELJICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM	0	0	x
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	0	115.326	x
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	0	12.786	x
196	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	0	0	x
240	URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	0	0	x
241	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	545	1.100	201,83
242	ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	0	0	x
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	361.825	0	0,00
256	DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	3.305	264	7,99
258	POVJERENIK ZA INFORMIRANJE	311.144	0	0,00
	UKUPNO	2.901.218.893	2.239.740.424	77,20

* podaci iz Bilance na dan 31.12.2015.

** podaci iz Izvještaja o obvezama za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 11: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza izvanproračunskih korisnika

Stanje dospjelih obveza na dan	31. prosinca 2015.*	30. rujna 2016.**	Indeks
Naziv	1	2	3=2/1*100
HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE	250.418	113.492	45,32
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE	320.889.229	0	0,00
HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	499.739.963	1.115.653.726	223,25
HRVATSKE VODE	0	0	x
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU***	3.066.016.364	2.987.669.513	97,44
DRŹAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŐTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	3.073.146	0	0,00
HRVATSKE CESTE D.O.O.	27.178.483	11.612.887	42,73
FOND ZA ZAŐTITU OKOLIŐA I ENERGETSKU UŐINKOVITOST	1.437.025	53.087.695	3.694,28
UKUPNO	3.918.584.628	4.168.137.313	106,37

* podaci iz Bilance na dan 31.12.2015.

** podaci iz Izvještaja o obvezama za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2016.

*** U ukupnim obvezama Centra za restrukturiranje i prodaju iskazane su i obveze u iznosu od 1.397.802.741,69 kn, a odnose se na obveze prema Ministarstvu financija koje su nastale u razdoblju od 2000. do 2004. godine (dokapitalizacija Hrvatske poštanske banke (HPB), otkup potraživanja od HPB-a, otkup potraživanja INA-e od HEP-a i HŹ-a), te obveze na iznos od 1.083.385.601,00 kn, koje se odnose na obveze prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje nastale u razdoblju od 1994. do 2000. (više ustupljene nominalne vrijednosti dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni).

Izvor: Ministarstvo financija

9. PROCJENA UKUPNOG MANJKA OPĆE DRŽAVE

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, očekuje se planirani manjak od 1,6% BDP-a u 2017. pa njegovo smanjenje na 1,1% u 2018. odnosno 0,8% BDP-a u 2019. godini. Pritom će najveći doprinos ukupnom manjku konsolidirane opće države dati državni proračun koji će u 2017. zabilježiti manjak od 1,9% BDP-a, u 2018. od 1,5% BDP-a, a u 2019. godini od 1% BDP-a. Izvanproračunski korisnici i u promatranom srednjoročnom razdoblju bilježit će višak na prosječnoj razini od 0,3% BDP-a dok će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imat višak od 0,1% BDP-a.

Tablica 12: Procjena ukupnog manjka/viška opće države

<i>mil. HRK</i>	2015.	Plan 2016.	Prijedlog proračuna za 2017.	Projekcija proračuna za 2018.	Projekcija proračuna za 2019.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni manjak/višak	-8.852	-5.348	-6.816	-5.660	-3.939
% BDP-a	-2,7	-1,6	-1,9	-1,5	-1,0
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	637	-972	949	1.185	710
% BDP-a	0,2	-0,3	0,3	0,3	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	598	600	223	246	267
% BDP-a	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-7.618	-5.720	-5.644	-4.229	-2.962
% BDP-a	-2,3	-1,7	-1,6	-1,1	-0,8

Izvor: Ministarstvo financija